Влада - Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України

№12 (762) ♦ П'ятниця, 21 січня 1994 року ♦ Ціна договірна.

ТАК ХОЧЕТЬСЯ ЖИТИ ПО-ЛЮДСЬКИ

Парламентська хроніка: ранкове засідання 20 січня

9 сесія Верховної Ради України почалася з традиційних поздоровлень депутатів з днем народження. З цим особистим святом привітали і Голову Верховної Ради І.Плюща. До чого приєднується і колектив редакції «Голосу України». Потім депутати приступили до обговорення двох перших питань порядку денного — про організацію роботи сесії та про порядок висвітлення її у засобах масової інформації. І один з депутатів висловив, як на мене, головний символічний «девіз» майбутньої роботи парламенту, коли поздоровив усіх з роком собаки, але побажав людського життя. Саме це й мають зробити органи української влади.

Серед питань, які ще слід обговорити, — план економічного та соціального розвитку України на 1994 рік, державний бюджет країни на цей термін, внесення змін і доповнень до статті 114 чинної Конституції України, які надали б Президентові Л.Кравчукові право скасовувати рішення кримського парламенту в разі їх невідповідності українському законодавству.

(Закінчення на 2-й стор.).

Фото О.Клименка

Розпочався офіційний візит

в Україну Президента Республіки Казахстан Нурсултана Назарбаєва.

Учора в столичному аеропорту «Бориспіль» високого гостя зустрічали виконуючий обов'язки прем'єр-міністра Юхим Звягільський, міністр закордонних справ Анатолій Зленко, інші офіційні особи.

Урочиста церемонія зустрічі Президента Казахстану Н.Назарбаєва Президентом України Л.Кравчуком відбулася біля Маріїнського палацу. Потім обидва президенти відвідали авіаційний науково-технічний комплекс імені О.Антонова.

Пополудні Нурсултан Назарбаєв вшанував пам'ять загиблих у Великій Вітчизняній війні, поклавши вінок до могили Невідомого солдата, а також ознайомився з культурними пам'ятками столиці України, відвідавши архітектурно-історичний заповідник Софійський музей.

Увечері пройшли двосторонні переговори, по закінченні яких підписано ряд українсько-казахських документів.

Сьогодні Президент Казахстану відбув до Дніпропетровська та Дніпродзержинська.

Абзац з листа

Питання атомного роззброєння стали предметом гострих дискусій, а інколи і звинувачень Президента у зраді національних інтересів. Ніяких проблем з допомогою атомної зброї вирішити не можна, якщо розглядати її тільки як зброю. Але з її розумним використанням можна вирішити ряд дуже важливих питань економічного та політичного характеру. Саме цими міркуваннями, на мою думку, і керувався наш Президент на переговорах з Клінтоном та Єльциним.

О.ПАВЛОВ.

Київ.

Роз'яснено наші позиції

Насиченим виявився другий день перебування в Брюсселі першого заступника Голови Верховної Ради України В.Дурдинця. Проблеми європейської безпеки, перспективи співпраці України з військово-політичними організаціями Заходу обговорювались на зустрічах з генеральним секретарем ЗЄС ван Еккеленом. В.Дурдинець також звернув увагу співрозмовника на важливість гарантування територіальної цілісності та безпеки України як невід'ємної умови миру і стабільності.

(Закінчення на 8-й стор.).

Продиктовано в номер

На черзі газопроводи?

Як повідомив **«Інтерфакс-Україна»**, російське акціонерне товариство «Газпром» ніколи не погодиться, та й російський уряд навряд чи піде на те, щоб компенсувати Україні вартість ядерної зброї, що її виводитимуть з її території, коштом погашення заборгованості за поставки російських енергоресурсів, у першу чергу природного газу. Таку заяву зробив один із високопоставлених співробітників «Газпрому». За його словами, «Газпром» має в Україні «великі» інтереси, що ніяким чином не пов'язані із демонтажем ядерної зброї. До того ж «Газпром» уже не суто державне підприємство, а акціонерне, і тому з усіх глобальних питань, пов'язаних з його фінансовим становищем, останнє слово — за акціонерами.

Що ж, заява — це заява, і вона зовсім не означає, що домовленість на щонайвищому рівні не може бути виконана. Однак в цьому коментарі нас цікавить інше: що це за «великі» інтереси має «Газпром» в Україні? Чи не йдеться тут про можливі намагання стати власником газопроводів, що пролягають територією України?

Зустріч з ветеранами — колишніми вояками США

За ініціативою Київської асоціації народної дипломатії і редакції газети «Правда Украины» у Будинку преси відбулася зустріч журналістів з ветеранами другої світової війни, громадянами України — колишніми вояками США. На початку війни це були переважно новобранці-червоноармійці, які потрапили у ворожий полон, або юнаки, вивезені з України на примусові роботи до Німеччини. Різними шляхами втекли вони на Захід, вступили до лав американської армії і у складі військ США боролися проти гітлерівців. Після перемоги повернулися в рідні краї, але відразу ж зазнали репресій або були на багато років дискредитовані як «зрадники Батьківщини».

Про все це йшлося на зустрічі.

Голова постійної Комісії Верховної Ради України у справах ветеранів, пенсіонерів, інвалідів, репресованих, малозабезпечених і воїнів-інтернаціоналістів народний депутат М.Науменко розповів ветеранам — колишнім воякам США про їхні нинішні права, передбачені законами України «Про реабілітацію жертв політичних репресій» та «Про статус ветеранів війни і їх соціальний захист».

Є в Причорномор'ї люди діла!

Визначено перших лауреатів щорічного конкурсу «Люди діла», заснованого торік громадським форумом «Одеса» та редакцією газети «Вечерняя Одесса». Ними стали генеральний директор об'єднання «Будгідравліка» Гліб Добринський і головний лікар Котовської центральної районної лікарні Віль Журавський, майор міліції Тетяна Бурик і голова правління рибогосподарсько-аграрного підприємства ім.П.Шмідта Владислав Бондар, голова комісії з екології облради кандидат біологічних наук Іван Русев і срібний призер чемпіонату світу з художньої гімнастики Олена Витриченко, інші відомі у Причорномор'ї люди — всього 21 чоловік. Це ті, хто навіть у ці важкі дні не опустив рук, протиставив злигодням винахідливість, працьовитість, наполегливість, високий професіоналізм. Учора, 20 січня, в приміщенні театру музичної комедії відбулося велике театралізоване свято, де першим лауреатам було вручено іменні премії.

Ядерні хмари розвіялися

над обома нашими народами. Нині американські ракети вже не будуть націлені на об'єкти в Україні, а розташована на українській землі зброя не загрожуватиме Сполученим Штатам. Це стало можливим завдяки підписанню в Москві тристоронньої угоди про знищення ядерної зброї в Україні. Така думка посла США в нашій державі Вільяма Міллера. А висловив він її під час прес-конференції, яка відбулась у Києві минулої середи. Пан Міллер говорив відверто з журналістами. Сполучені Штати, інші західні країни були надзвичайно розчаровані й стурбовані тими застереженнями, що їх зробили українські парламентарії, ратифікуючи СТАРТ-1 та Лісабонський протокол. Адже під загрозою опинився світовий процес ядерного роззброєння, поштовхом до якого стали розпад радянської імперії й припинення «холодної війни».

З другого боку, за словами В.Міллера, уряд США із розумінням поставився до занепокоєння, висловленого Україною щодо недостатніх гарантій її національної безпеки.

(Закінчення на 8-й стор.).

70 років тому помер В. І. Ленін

Він хотів прискорити історію. Спочатку взяти владу, а потім надолужити те, чого не встигла зробити російська буржуазія — підготувати управлінські кадри, підтягти культуру, освіту і т. ін. Що з того вийшло — відомо. Кров, насильство, мільйони жертв. Такою ціною заплатив народ за насильство над історією. Бо вона, засвоїмо, не кобила. Її можна пришпорити, але розплата за це — тяжка. Історія не може розвиватися за наперед заданою схемою.

Він був на голову вищий за своїх соратників. І справив, певно, найбільший вплив на історію XX століття. Але й висновок з його дій маємо зробити однозначний: диктатури щастя не приносять. Не буде щастя тому устрою, задля заснування якого кладуть мільйони жертв.

Демократія, її розвиток — речі складні і не безболісні. Але іншого шляху — немає.

А про Леніна ще скажуть своє слово вчені XXI століття. Нам це зробити важче. Ми тільки вирвалися з суспільства, де всім було велено думати однаково.

Так хочеться жити по-людськи

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)

Не менш важливими видаються запропоновані до розгляду депутатів проекти законів про держтаємницю, про боротьбу з корупцією, проекти державної програми приватизації на 1994 рік, концепції розвитку паливно-енергетичного комплексу України до 2010 року, концепції національної безпеки тощо.

Депутатські пропозиції були різноманітні, але переважали дві групи: про тристоронню московську заяву щодо української стратегічної ядерної зброї й про ситуацію в Криму, яка склалася у зв'язку з виборами Президента автономії. Головні пропозиції зводилися до того, щоб, по-перше, офіційний Київ отримав право на законних підставах регулювати кримські проблеми і приводити кримське законодавство у відповідність з українським. По-друге, щоб депутати могли встановити відповідність московської заяви відомій парламентській постанові з цього приводу. Народний депутат С.Хмара заявив, що Президент Л.Кравчук вийшов за межі своїх повноважень і рішень парламенту, бо депутати доручили йому вести переговори про долю 36 відсотків ядерної зброї, як це й передбачено Договором СТАРТ-1, а Президент визначив долю всіх ракет, тож на цій підставі С.Хмара запропонував порушити кримінальну справу проти Президента, звинувативши його в порушенні законодавства і зневазі держави.

Парламент вирішив визначити відповідність московської заяви іншим актам України, і робота депутатів почалася. Буде її пряма трансляція по радіо і в запису по телебаченню в повному обсязі. Так вирішили депутати.

Володимир СКАЧКО.

Плач Ярославни

Так коментували зустріч Президента Л.Кравчука з працівниками соціальної і культурної сфери її учасники

Зустріч ця відбулася за ініціативою президії Федерації профспілок України. Відкриваючи її, голова президії О.Стоян зазначив, що становище, яке склалося нині в освіті, охороні здоров'я, культурі, вимагає невідкладного втручання керівництва держави. Профспілки поінформували про це Президента. І учасники зустрічі з ним у своїх виступах з болем говорили про жахливе зубожіння вчителів, науковців, працівників культури, про те, що багато хто з них через низьку заробітну плату змушений покидати свої робочі місця, шукати порятунку в різних комерційних структурах або виїздити за межі України. Лише останнім часом зі шкіл звільнилося близько 15 тисяч педагогів. В ряді регіонів працівники освіти вдалися цими днями до короткочасних страйків.

Організація Об'єднаних Націй оголосила 1994 рік роком сім'ї. В Україні ж проблема сім'ї загострилася неймовірно. Особливо що стосується відродження нації. У Києві, наприклад, за останні роки народжуваність значно зменшилась, а смертність зросла на 15 відсотків. У цілому в Україні близько 1,5 мільйона дітей виховується нині у неповних сім'ях. Як тут не заплакати Ярославні!

Важкі умови склалися у дошкільних дитячих закладах і школах. Тут занедбано матеріальну базу, через погану організацію харчування діти нерідко залишаються голодні. Непоодинокі випадки, коли місцеві чиновники взагалі закривають дошкільні дитячі заклади, а їх приміщення продають запопадливим комерсантам.

Йшлося на зустрічі й про конкретні біди профтехучилищ та вищої школи, медицини, культури, про серйозні недоліки у вихованні молоді, інші негаразди. Виступаючі гостро говорили про те, що місцеві органи влади, чиновники-адміністратори нерідко безкарно ігнорують закони України. Було внесено багато пропозицій щодо шляхів виходу з кризового стану.

Президент Л.Кравчук розповів учасникам зустрічі про заходи, яких намічено вжити ближчим часом, щоб поліпшити становище в соціально-культурній сфері нашого життя. Він доручив віце-прем'єру М.Жулинському, міністерствам економіки, фінансів, іншим зацікавленим відомствам спільно з профспілками узагальнити і розглянути всі пропозиції, висловлені учасниками зустрічі, по можливості вжити необхідних заходів для їх реалізації.

Володимир ЧЕРКАС.

У Президії Верховної Ради України

На засіданні Президії Верховної Ради України, яке відбулося 19 січня під головуванням І.С.Плюща, обговорено питання організації роботи дев'ятої сесії Верховної Ради, орієнтовний порядок розгляду питань на пленарному засіданні у січні.

Передбачається першочергово розглянути питання про План економічного і соціального розвитку України та про проект Державного бюджету на 1994 рік.

У січні намічено розглянути проекти основних конституційних положень про організацію державної влади і самоврядування в Україні, Державної програми приватизації на нинішній рік, Концепції розвитку паливно-енергетичного комплексу України до 2010 року та Концепції національної програми відродження села, прийняти ряд законодавчих актів, що стосуються подальшого здійснення політичних та економічних реформ, соціального захисту населення, посилення боротьби зі злочинністю, внести зміни і доповнення до деяких чинних правових актів.

Президія розглянула окремі законопроекти, подані Кабінетом Міністрів та комісіями Верховної Ради, та інші питання державного життя України.

З виступу Президента України Л.М.Кравчука

на Всеукраїнській нараді представників місцевих Рад народних депутатів 18 січня 1994 року

Шановні учасники наради!

Сьогодні ми зібрались на один з найбільш представницьких форумів з дня проголошення державної незалежності України. В цій залі репрезентовані всі регіони, керівники владних структур усіх рівнів.

Перед нами постали нагальні завдання сьогодення, які можна вирішити лише разом, спільними, узгодженими діями. Про це все докладно і переконливо говорив Голова Верховної Ради І.С.Плющ. Мені також хотілося б зупинитися на деяких питаннях цієї важливої проблеми, яку я називаю інтегрально проблемою державотворення.

Чому її потрібно вирішити в Україні сьогодні?

Тому, що вже зараз слід закласти основи для стабілізації і збалансування взаємин серед гілок державної влади та органів самоврядування, більш чіткого визначення їх статусу, щоб провести їх якісне оновлення. І це є внутрішньополітичний аспект проблеми.

Є й зовнішньополітичний фактор. Україну сприймають як державу, яка йде демократичним шляхом, в тому числі і в питаннях формування своєї влади; яка проводить зважену, збалансовану внутрішню і зовнішню політику, політику, яку можна передбачувати.

Першим кроком на цьому шляху є вибори народних депутатів України, формування нового складу парламенту України, що буде працювати на постійній основі. Виборча кампанія, про яку вже йшлося, повинна стати не стільки ареною політичної боротьби, висування претензій на політичне лідерство, обвальної критики та пошуку ворогів, скільки школою для згуртування політиків нової генерації, структурування політичних угруповань, виявлення дієздатних, інтелектуальних, відданих Україні лідерів.

Я підтримую тих, хто виступав за те, щоб не втручатися безпосередньо в організацію виборів. Владні структури мають лише забезпечувати дотримання закону і створювати умови для проведення виборів, щоб вибори відбулися і до парламенту прийшли кваліфіковані, відповідальні, віддані справі люди. Це найголовніше.

Оновлення складу найвищого органу законодавчої влади важливий, але не останній крок в її удосконаленні. Нам слід, як кажуть, свіжими очима подивитись на функціонування системи влади, по-новому, на комплексній основі відпрацювати та визначити механізм організації влади в Україні. І тут потрібні спільні міркування, ваша підтримка і допомога.

Затягування конституційного процесу далі просто небезпечне, веде до хаосу та безвладдя. Тому на ваш розгляд і винесений проект Основних конституційних положень про організацію державної влади і самоврядування в Україні, щоб потім через Верховну Раду за рекомендацією наради поставити їх на всеукраїнський референдум в березні цього року. Це дозволило б закласти сталу нормативну базу для ефективної діяльності всіх структур влади і самоврядування.

Мабуть, всі вже зійшлись сьогодні на тому, що які б заклики ми не робили, але коли не буде чітко визначених повноважень, то не буде і дійової системи влади.

Звичайно, це зовсім не виключає прийняття нової Конституції. Я також за те, щоб Конституцію приймала Верховна Рада. Але яка Верховна Рада? Якщо, скажімо, ми два роки обговорюємо проект Конституції на цій Верховній Раді і бачимо, що не так просто її прийняти, то я не хочу бути оптимістом, щоб сказати, що в час, коли вже почалися вибори нової Верховної Ради, раптом тут зберуться всі депутати і віддадуть 300 голосів, щоб прийняти кожну статтю Конституції. Хто розуміє цей процес, дійде, мабуть, до висновку, що це нереально.

Тому і йдеться про те, щоб нову Конституцію приймала Верховна Рада, але щоб основи цієї Конституції Верховній Раді задав народ, як найвищий носій влади в суспільстві.

Ще раз наголошу на тому, з чого виходили при підготовці проекту Основних конституційних положень.

Перше. З необхідності визначення демократичних засад організації влади і самоврядування; з визначення і гарантування верховенства народовладдя, пріоритету прав і свобод людини щодо діяльності владних структур.

Тут є ще питання символів влади та деякі інші. Але якщо поставити їх сьогодні на голосування, то можна мати декілька прапорів, декілька мов тощо. Я не хочу, щоб це стало початком розбрату нашого суспільства. Думаю, що це питання Закону, Верховної Ради. І я сподіваюсь, що нова Верховна Рада їх вирішить.

Друге. Ми виходили з послідовного проведення та нормативної реалізації через систему державних інститутів принципу розподілу державної влади на законодавчу, виконавчу і судову. Це означає створення відповідного балансу між різними гілками влади, коли кожна повинна здійснювати лише свої, притаманні їй функції, не перебираючи зайвих повноважень. Не повинно бути найстарших чи найголовніших. Кожен має займатись своєю справою. При цьому мають діяти чітко визначені механізми стримувань і противаг: право вето, висловлювання недовір'я, імпічменту, дострокового припинення повноважень.

Наш час, який ми прожили, підтверджує, що без цього добитися єдності в організації влади, єдності в розумінні відповідальності перед народом буде не так просто і не так легко. Нам треба з чогось починати. Основи, які ми винесли, тісно пов'язуються з проектом Конституції. Ми кажемо: «Голосуємо за Основи». На базі цих Основ розробляється нова Конституція. І тільки після її прийняття проводяться вибори місцевих органів влади. Тобто іде нормальний процес і створення законодавчо-нормативної бази, і створення Конституції.

Трете. Ми виходили із нагальності зміцнення державної виконавчої влади і зосередження її на вищому рівні в одних руках — Кабінету Міністрів України. Без цього в цей перехідний час марно говорити про якісь реформи, про виконання та реалізацію законодавчих актів.

З цим пов'язані зміни статусу Президента України, який виводиться з системи виконавчої влади, стає «поза», а не «над» різними гілками влади і виступає не просто символом національної єдності, а гарантом додержання Конституції, прав і свобод людини і громадянина, державної єдності, суверенітету, національної безпеки та територіальної цілісності України. Такий статус накладає на нього обов'язки та відповідальність по здійсненню представницьких, установчих, контрольних функцій, мати певний вплив на організацію та функціонування кожної з гілок влади.

Якщо говорити про мене особисто, то я декілька разів виходив на Верховну Раду з пропозицією про зосередження цієї влади в одних руках. Тепер, нарешті, треба вийти з цієї невизначеної ситуації. Вийти нормальним, цивілізованим способом. Ідеться про передачу влади через вибори легітимним шляхом.

Переконаний, що вся влада має обиратися. Тут виступали всі за те, щоб зосередити владу на місцях в одній особі, але були різні точки зору щодо виборів: чи обирати безпосередньо населенням, чи обирати складом відповідної Ради. Я підтримував, підтримую і буду підтримувати точку зору, щоб вибирати населенням всіх. Вважаю, що мають через це пройти всі: і депутати нових Рад, і голови Рад, всі безпосередньо. Хто готовий до цього, піде, хто не готовий — не піде, це також нормально. Кожен відчуває, наскільки він сьогодні може розраховувати на підтримку народу.

Тобто всі пройдуть через вибори. Народ має довірити людям. Щодо позиції, чи обирати голову виконавчої влади, чи голову Ради. Коли ми міркували з цього, повірте, у нас не було ніяких думок про те, щоб зруйнувати Ради. Якраз ми виходили з того, щоб посилити представницьку владу. Зараз кажуть, що цей шлях недосконалий. Давайте зробимо так, як вирішимо. Я не наполягаю на тому, щоб обирати голову виконавчої влади, можна обирати і голову Ради. Але треба, щоб голова мав підпорядкування Кабінету Міністрів. І це має бути позначено і записано. Повірте, якщо голова порушує закони, Конституцію, то він має бути усунений з посади. Конкретний механізм цього можна відпрацювати.

Висловлювались сумніви щодо можливості проведення референдуму у стислі строки. Але згадайте, скільки часу вже обговорюється проект нової Конституції, на якому базуються запропоновані Основні положення.

Ми йдемо в руслі цього, а потім час вимагає якихось неординарних дій. Тобто я пропоную, щоб ми прийшли до нової Конституції саме через Основні положення.

Наступне питання, яке є, на мій погляд, дуже важливим, стосується регіональної політики, проблем регіонів.

Я тут бачу цілий комплекс проблем, зокрема, необхідності делегування реальних, нормотворчих повноважень на територіальний рівень організації влади і самоврядування, гарантування та державної підтримки останнього.

Зрозуміло, що на місцях слід забезпечити державні інтереси, провести їх через відповідні структури, через систему неухильного дотримання Закону.

Думаю, що в Основних конституційних положеннях слід більш чітко визначити статус Республіки Крим з урахуванням досвіду формування там органів державної влади. Зокрема, визначити, що органи державної влади Республіки Крим формуються і діють на основі Конституції України, законів України та Конституції Республіки Крим; що Конституція Республіки Крим має відповідати Конституції України; що повноваження Верховної Ради Криму, всіх інших органів можуть бути достроково припинені [в] певних випадках, які слід визначити Верховною Радою України.

Це не посягання на чиїсь права. Якщо територія Криму — в складі України, а воно так і є, то відповідні органи Криму мають керуватися і законами України, і законами Криму. Іншого не може бути.

Україна не зможе вийти із кризового стану без активних зусиль не тільки центральних органів влади, а і її регіонів. Зростає їх роль в державному будівництві.

Регіони України широкою палітрою їх економічних, соціальних та культурних особливостей сьогодні багато в чому впливають на політику уряду, хід проведення економічної реформи. У зв'язку з цим останнім часом гостро постало питання взаємовідносин центру і територій, розробки і здійснення продуманої державної регіональної політики.

Одне з найбільш гострих питань р[егі]ональної політики — розмежування і ч[іткого] визначення повноважень центральних і місцевих органів влади в сфері управління економічною і соціальною сферою.

Цей процес уже розпочався. Указом Президента делеговані повноваження щодо управління об'єктами загальнодержавної власності Дніпропетровській, Донецькій, За[по]різькій та Луганській обласним держа[в]ним адміністраціям.

В уряді опрацьовуються пропозиції щодо розширення бюджетних прав регіонів України. Це знайде своє практичне розв'язання в новій редакції Закону України «Про бюджетну систему України».

Особливої уваги уряду потребують міста, які є великими індустріальними центрами, а також міста державного значення — Київ та Севастополь. Тут сьогодні в клубок сплівся цілий комплекс проблем. Тільки по Севастополю в 1993 році прийнято 4 постанови Кабінету Міністрів України.

Серед найгостріших питань регіональної політики держави — створення рівних соціально-економічних можливостей для всіх регіонів, облаштування кордонів держави, налагодження міжрегіонального співробітництва із сусідніми державами та інш[і] [про]блеми.

Великого значення набуває розширення повноважень і зміцнення органів місцевого самоврядування, міських, сільських і селищних Рад народних депутатів та їх виконавчих органів.

Нам треба рішуче ставити питання про муніципалізацію системи місцевого самоврядування, тобто про створення необхідної правової бази та надання фінансової, економічної та організаційної можливості самостійного, незалежного розвитку територіальних колективів та органів, які їх репрезентують, при одночасному різкому посиленні контролюючої ролі держави та її органів виконавчої влади. Адже, на жаль, у системі місцевого самоврядування ще й досі немає власної, недержавної (тобто муніципальної) власності, власних муніципальних банків та й взагалі — власної, недержавної фінансової системи.

Взагалі треба сказати, що в країні надто зацентралізоване державне управління, що, звичайно, обумовлено пануванням поки що державної власності. І я підтримую тих, хто говорив про те, що треба скорочувати апарат управління. На Кабінеті Міністрів це питання розглянуто і в бюджеті вже закладено скорочення апарату управління в Україні на 25 відсотків.

Поставлені питання обговорені дуже серйозно, глибоко, внесені конкретні пропозиції. Конституційна комісія може їх доопрацювати з тим, щоб Верховна Рада змогла прийняти своє рішення. Сподіваюсь, що якщо ми схвалимо Основні конституційні положення, Верховна Рада зрозуміє нас, підтримає і винесе їх на всенародне голосування, а ми почнемо розбудову демократичної держави на основі нових законів, нових нормативних актів, щодо яких скаже своє слово український народ.

Дякую за увагу.

Постанова Верховної Ради України

Про тлумачення Закону України «Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні»

У зв'язку з численними запитами реабілітованих громадян, комісій по поновленню прав реабілітованих, інших посадових осіб та в інтересах єдиного поняття і вірного застосування Закону Верховна Рада України **постановляє:**

1. Роз'яснити, що політичний мотив репресій (стаття 1) — це застосування державою примусових заходів щодо противників Радянської влади у вигляді пред'явлення обвинувачення у вчиненні політичного (контрреволюційного) злочину або визнання особи соціально небезпечною у політичному відношенні за наявності достовірних матеріалів, застосування на цих підставах репресій у судовому порядку відповідно до статей 33–34 Кримінального кодексу Української РСР у редакції 1927 року та в адміністративному порядку.

2. Територія Української РСР (стаття 1) — територія України на час прийняття Закону України «Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні» — 17 квітня 1991 року.

3. Громадяни України — особи, які постійно проживали на території України до застосування щодо них незаконних репресій, і також такі, які з різних причин були переміщені за межі України.

4. Застосування (піддання) репресій (стаття 1):

— оголошення вироку, ухвали (постанови) судом першої інстанції або рішення (постанови) позасудовим органом про застосування кримінального покарання, відправлення у заслання та вислання без пред'явлення обвинувачення у конкретному злочині;

— винесення судом або позасудовим органом рішення про необгрунтоване застосування примусових заходів медичного характеру;

— винесення постанови про арешт та перебування під вартою в разі закриття справи на попередньому слідстві чи у судовому порядку;

— прийняття рішення місцевими органами влади, службовими особами чи громадськими організаціями про застосування репресії в адміністративному порядку.

5. Не підлягають реабілітації особи (стаття 2, частина 1), щодо яких у матеріалах кримінальних справ є сукупність доказів, які підтверджують їх зраду Батьківщини у формах, передбачених Кримінальними кодексами Української РСР 1922, 1927 та 1961 років.

Злочини проти миру та людства (стаття 2, частина 2) — злочини, кваліфіковані за Законом № 10 Контрольної Ради у Німеччині від 20 грудня 1945 року «Про покарання осіб, винних у військових злочинах, злочинах проти миру та проти людства» (стаття 11, § 1, пункти «а», «б», «і», «с») та згідно з Указом Верховної Ради СРСР від 19 квітня 1943 року «Про міру покарання для німецько-фашистських злочинців, винних у вбивствах та мордуваннях радянських цивільних громадян та полонених червоноармійців, для шпигунів, зрадників Батьківщини з боку радянських громадян та їх посібників».

Виходячи із загальноприйнятих принципів міжнародного права та на підставі наведених нормативних актів не можуть бути реабілітовані за Законом України «Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні» засуджені громадяни колишнього СРСР, іноземні громадяни та особи без громадянства, які під час другої світової війни служили у військових формуваннях фашистської Німеччини та її сателітів, охоронних військах СС, поліції, адміністративних органах окупантів.

Підлягають реабілітації громадяни, які займали адміністративні посади в період тимчасової німецької окупації території України, якщо буде встановлено, що вони подавали допомогу партизанам, підпільникам і частинам Радянської Армії чи саботували використання вимог окупаційної влади, допомагали населенню в приховуванні запасів продовольства та майна чи іншим шляхом сприяли боротьбі з окупантами.

6. Збройні формування (стаття 2, частина 3) — стабільні озброєні угруповання осіб, які об'єдналися для боротьби проти державної влади, незалежно від кваліфікації дій їх організаторів та членів.

7. Направлення на заслання, вислання та спеціальні поселення в адміністративному порядку (стаття 3) — застосування репресій на підставі рішень місцевих органів влади, адміністративних органів, посадових осіб чи громадських організацій з політичних мотивів до сімей осіб, репресованих за обвинуваченням у контрреволюційних злочинах: до осіб, визнаних соціально небезпечними у політичному відношенні, противниками колективізації; обвинувачених у зв'язках з так званими «ворогами народу», у приналежності до політичних партій тощо.

Особи, які були незаконно вислані чи заслані і згодом реабілітовані, поновлюються в усіх громадянських правах, але на них не поширюються пільги, передбачені статтею 6 цього Закону.

Не підлягають реабілітації відправлені в адміністративному порядку на спецпоселення радянські громадяни, які перебували під час війни у полоні, а також репатрійовані громадяни, які служили у стройових формуваннях німецької армії, поліції, спеціальних німецьких формуваннях та брали участь у розвідувальних, каральних та бойових діях проти Червоної Армії, партизанів, армій антигітлерівської коаліції та мирного населення, за винятком тих, хто пізніше брав активну участь у складі Червоної Армії або партизанських загонів, а також у лавах Опору інших держав у бойових діях проти німецько-фашистських військ та їх сателітів.

Довідки про реабілітацію, згідно із статтею 3 цього Закону, видаються реабілітованим на їх вимогу органами внутрішніх справ за наявності у них відповідних документів (постанови про вислання, особистих справ на виселених осіб тощо), а за відсутності таких документів — районними комісіями по поновленню прав реабілітованих після встановлення ними факту виселення.

8. Особи, які були засуджені неодноразово або по сукупності за політичні (контрреволюційні) та загальнокримінальні злочини і згодом реабілітовані відповідно до статті 1 Закону за діяння як політичні (контрреволюційні) злочини із зниженням міри покарання в частині реабілітації, мають право на грошову компенсацію, передбачену статтею 5 Закону, за кожну репресію на підставі довідок про реабілітацію.

9. Реабілітовані, згідно із статтями 1 та 3 цього Закону, особи (їх спадкоємці першої черги) мають право на повернення (відшкодування вартості) вилучених у них будинків, майна (стаття 5).

Можливість повернення реабілітованому будинку (його частини), в натурі вирішується з урахуванням конкретних обставин: правомочного проживання там громадян, великого порівняно з його вартістю розміру затрат на перебудову, потреби у продовженні його використання для соціальних потреб (дитячих закладів, лікарень тощо).

Не можуть бути повернені жилі будівлі, будинки реабілітованому (його спадкоємцям першої черги), якщо первинному набувачу вони були передані правомірно і знаходяться у його власності або перебудовані у нежилі будівлі чи суттєво перебудовані.

В разі неможливості повернення будівель чи майна у натурі реабілітованому (його спадкоємцям першої черги) його вартість відшкодовується установами, організаціями та їх правонаступниками громадянам та їх спадкоємцям, а якщо ці фізичні та юридичні особи та їх правонаступники невідомі — фінансовими органами з коштів місцевого бюджету у розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України.

Склад майна, яке підлягає поверненню реабілітованому, встановлюється на підставі документів про його вилучення і реалізацію з архівів та інших установ. Майно (або його компенсація) повертається спадкоємцям першої черги реабілітованого в разі подання свідоцтва про право на спадщину, яке відкривається з дня прийняття про це рішення районною Комісією з питань поновлення прав реабілітованих. Коло спадкоємців першої черги визначається на день винесення цього рішення.

Свідоцтво про право на спадщину видається нотаріальними конторами достроково на підставі відповідного рішення Комісії з питань поновлення прав реабілітованих, яке має містити відомості про склад спадкового майна (або суму його відшкодування у мінімальних заробітних платах), перелік документів, на підставі яких встановлена належність громадянина до кола спадкоємців першої черги, та документів, згідно з якими встановлено факт смерті спадкодавця.

В разі появи спадкоємців першої черги реабілітованого вони мають право отримати свою частку (відшкодування вартості) у спадкоємця, який оформив на своє ім'я спадкове майно (компенсацію), а при невирішенні цього питання між собою звернутися до суду.

Питання про спадкоємство жилого будинку при появі інших спадкоємців першої черги вирішується у судовому порядку.

10. Право на безкоштовне забезпечення автомобілем (стаття 6), встановленого для інвалідів класу, мають тільки реабілітовані згідно із статтею 1 цього Закону особи, які стали інвалідами внаслідок репресій і мають відповідні медичні показання.

11. Довідки або посвідчення про реабілітацію, видані у державах — республіках колишнього СРСР або його державними органами, чинні на території України. В разі необхідності органи прокуратури та внутрішніх справ України роблять відповідний запит до органів держав — республік колишнього СРСР, які видали такі документи, щодо офіційних документів про підставу реабілітації та інших необхідних даних.

Правоохоронні органи, архівні та інші державні установи України за запитом державних та громадських установ, а також приватних осіб з держав — республік колишнього СРСР подають правову допомогу у питаннях, пов'язаних з реабілітацією.

12. Відповідно до частин четвертої та сьомої статті 7 цього Закону обласні і Київський міський суди, військові суди регіонів і Військово-Морських Сил України вправі переглядати в порядку нагляду і за нововиявленими обставинами кримінальні справи, розглянуті в минулому військовими трибуналами та позасудовими органами, в тому числі за межами території колишнього Радянського Союзу, щодо осіб, які на момент застосування репресій були громадянами України, останні судові рішення по яких винесені військовими трибуналами фронтів, військ МВС Українського округу та інших військових трибуналів, за винятком Військової колегії Верховного Суду колишнього СРСР.

13. Якщо відповідно до частини четвертої статті 7 і статті 8 цього Закону особа визнається такою, що згідно із статтею 2 цього Закону не підлягає реабілітації, прокурор складає відповідний висновок і повідомляє про це заінтересованих осіб. Прокурор надсилає справу на розгляд суду тільки за заявами, зверненнями заінтересованих осіб, які не погоджуються з висновком про відмову в реабілітації.

14. Особам, які реабілітовані у встановленому порядку до прийняття цього Закону (до 17 квітня 1991 року) і не мають або втратили довідки про реабілітацію, такі довідки можуть бути видані органами Служби безпеки України та Державного архіву України за умов, що рішення про це судових органів або прокуратури про їх реабілітацію є в архівних кримінальних справах.

15. Реабілітовані або за їх згодою чи в разі їх смерті близькі родичі мають право знайомитись з матеріалами закритих провадженням кримінальних та адміністративних справ і одержувати копії документів непроцесуального характеру. Знайомитися з такими справами вони можуть тільки в разі, якщо в них немає даних, які можуть негативно вплинути на гідність, законні права та інтереси як самих потерпілих, їх рідних, так і інших громадян.

Реабілітовані особи та їх спадкоємці мають право на одержання рукописів, фотокарток, інших особистих речей, які збереглися у справах. Державні органи зобов'язані повідомити рідних реабілітованого про місце його загибелі (смерті) при наявності таких даних.

Голова Верховної Ради України
І. ПЛЮЩ

м. Київ
24 грудня 1993 року

Закон України

Про посилення кримінальної відповідальності за деякі злочини проти держави

З метою посилення захисту конституційного ладу, територіальної цілісності України та громадської безпеки Верховна Рада України **постановляє:**

Викласти статті 56^{1}, 62 та 71 Кримінального кодексу України в такій редакції:

«Стаття 56^{1}. Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади

Дії, вчинені з метою насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, а так само змова про вчинення таких дій —

караються позбавленням волі на строк від п'яти до п'ятнадцяти років з конфіскацією майна.

Публічні заклики до насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або до захоплення державної влади, а так само розповсюдження матеріалів із закликами до вчинення таких дій —

караються позбавленням волі на строк до п'яти років або штрафом до ста мінімальних розмірів заробітної плати.

Дії, передбачені частиною 2 цієї статті, вчинені особою, яка є представником влади, або повторно, або за попереднім зговором групою осіб, —

караються позбавленням волі на строк від трьох до восьми років»;

«Стаття 62. Посягання на територіальну цілісність України

Умисні дії, вчинені з метою зміни території або державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, а так само публічні заклики чи розповсюдження матеріалів із закликами до вчинення таких дій —

караються позбавленням волі на строк до п'яти років.

Ті ж дії, якщо вони вчинені представником влади, або за попереднім зговором групою осіб, або поєднані з розпалюванням національної чи релігійної ворожнечі, —

караються позбавленням волі на строк від трьох до десяти років.

Дії, передбачені частинами 1 і 2 цієї статті, які призвели до загибелі людей або інших тяжких наслідків, —

караються позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років»;

«Стаття 71. Масові безпорядки

Організація масових безпорядків, що супроводжувалися насильством над особою, погромами, підпалами, знищенням майна, опором представникам влади із застосуванням зброї або інших предметів, що використовувались як зброя, а так само активна участь у масових безпорядках, —

караються позбавленням волі на строк від двох до дванадцяти років.

Ті ж дії, якщо вони призвели до загибелі людей або інших тяжких наслідків, —

караються позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років».

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
24 грудня 1993 року

Постанова Верховної Ради України

Про збереження та розвиток народних художніх промислів України в ринкових умовах

З метою захисту національної культурної спадщини, виробничого та творчого потенціалу підприємств народних художніх промислів України, створення умов для їх подальшого розвитку Верховна Рада України **постановляє:**

1. Покласти на концерн «Укрхудожпром» функції з управління майном підприємств та організацій, які засновані на загальнодержавній власності та входять до його складу.

2. Кабінету Міністрів України створити на базі підприємств та організацій Українського концерну художніх промислів «Укрхудожпром» державне акціонерне товариство «Укрхудожпром». Створення державного акціонерного товариства «Укрхудожпром» на базі Українського концерну художніх промислів «Укрхудожпром» завершити до 1 січня 1994 року.

3. Встановити, що протягом трьох років після створення акціонерного товариства «Укрхудожпром» забороняється відчуження належних державі акцій акціонерного товариства «Укрхудожпром», крім випадків придбання зазначених акцій працівниками підприємств Українського концерну художніх промислів «Укрхудожпром» на умовах, передбачених статтею 25 Закону України «Про приватизацію майна державних підприємств».

Голова Верховної Ради України
І. ПЛЮЩ

м. Київ
15 грудня 1993 року

Продиктовано в номер

Виручають АЕС

За повідомленням Держкоматому України минулого року атомні станції України виробили 75 238,9 мільйона кіловат-годин електроенергії. Це 111 відсотків від запланованого. Найбільше енергії дала Запорізька АЕС — 42,6 відсотка від виробленого усіма АЕС.

Разом з тим через збільшення строку планового ремонту на Хмельницькій АЕС та окремі порушення в роботі кожної з АЕС недовироблено 8 071,11 мільйона кіловат-годин. Загалом на АЕС торік сталося 239 пригод. 62 з них призвели до зупинки енергоблоків, 109 — до зниження потужності. В жодному випадку не було підвищення радіоактивного фону на станціях та навколо них.

У 1993 році знову зросла частка електроенергії, яку виробляють в Україні атомні станції. Якщо в 1990 році вона становила 25,7, у 1991 — 27,1, в 1992 — 29,4 відсотка, то в 1993 сягнула вже 32,9. А з 18 січня цього року п'ять АЕС виробляють в Україні 42 відсотки від загального щодобового виробітку електроенергії. Даються взнаки проблеми з постачанням органічного палива.

Ректор за контрактом

Днями в Інституті міжнародних відносин Київського держуніверситету — провідному навчальному закладі країни в цій галузі — обрано нового ректора. Ним став завідувач кафедри міжнародних економічних відносин доктор економічних наук професор А. Філіпенко. Рекомендовано його на цю посаду Вченою радою, згідно з контрактовою системою. Нового ректора обрано з-поміж шести претендентів таємним голосуванням. А. Філіпенко набрав майже 80 відсотків голосів.

Шкільний спорт — також престиж

Спортивна спілка учнівської молоді народилася щойно в Україні. В роботі установчої конференції взяли участь 117 делегатів від спортивних клубів «Гарт» з усіх областей України, представники міністерств освіти, у справах молоді і спорту України, заслужені тренери, майстри спорту.

Спілка сприятиме інтеграції України в Міжнародну федерацію шкільного спорту.

Продають ідеї вчителі

Ярмарок педагогічних ідей провели освітяни Кіровограда. Його метою був пошук нових технологій навчання і виховання дітей у XXI столітті. В школах і дитсадках вчителі-новатори подбали і про рекламне оформлення та конкурентоздатність своїх ідей. Працювали творчі лабораторії і майстерні, якими керували відомі у місті педагоги. Не залишилася осторонь і адміністрація шкіл: навіть утворила клуб «Між нами, керівниками». А потім відбувся і сам ярмарок, який замінив колишні січневі педагогічні наради. Найцінніші ідеї, відібрані компетентними комісіями, будуть занесені до банку педагогічних ідей і технологій міста.

Скорботний рахунок нового року

З початку року шахтарі виробничого об'єднання «Торезантрацит» уже попрощалися із двома своїми товаришами, що загинули у вугільних вибоях. Останньою жертвою підземної стихії цими днями став гірник шахти «Яблуневська» Ю.Апалат.

Добра вість

Тут гіперінфляція, а вони, бач, будуються!

Що не кажіть, а на Поділлі люди своєрідні. Скажімо, десь страйкують, десь мітингують, а тут знають одне: працювати, будувати, випускати... От і в Супрунківцях Кам'янець-Подільського району до 600-річного ювілею села місцеві будівельники спорудили і здали будинок культури. За це на урочистому вечорі їм низько вклонилася вся культосвітня громадськість району. До поклону додали ще й телевізора.

Михайло ВАСИЛАШКО.
Хмельницька область.

ОЦЕ ТАК ПРИВАТНИК!

Про Салон французької книги, що триває у Києві з 13 по 23 січня, ми вже писали. Виставку, першу такого масштабу на території колишнього Союзу, представляє Франс Едісьйон (Національне бюро розповсюдження французької книги за кордоном). Пропонуємо вам інтерв'ю з його генеральним секретарем паном Марком Франконі, котрий приїхав до Києва з нагоди відкриття виставки.

— У 1883 році кілька французьких видавців вирішили заснувати організацію, яка влаштовувала б книжкові ярмарки, сприяла розповсюдженню французької книги. Так народився Франс Едісьйон. Після одного надзвичайно вдалого ярмарку 1900 року організацію почало фінансувати міністерство зовнішньої торгівлі Франції. Між двома світовими війнами — міністерство закордонних справ, а з 1975 року ми залежимо від міністерства культури. Але хоч його фінансова допомога значна, Франс Едісьйон — все-таки організація приватна.

Контакти

— Хто ж фінансує київську виставку?

— Франція. Але я — представник приватної організації, а не державний функціонер, і зарплату, основні ресурси отримую не від держави. Київська виставка цікава тим, що це перший такий захід, який ми влаштовуємо в країнах колишнього Союзу. Раніше вони відбувалися в Москві. Я приїжджав на всі московські книжкові виставки і вже зустрічався з українськими видавцями. Але про співробітництво не могло бути й мови, бо ваші видавці воліли мати справу з Московським книжковим домом. Зрозуміло, їхні купівельні можливості були обмежені. Також важко укладати будь-які договори, коли видавничі структури переважно державні. Тому для західного світу московські виставки були безплідні.

— Важко влаштовували цю виставку? Адже наші видавничі структури також переважно «не приватні».

— Ні. Я мав щирий прийом і не відчув різниці: чи у Франції виставка чи в Україні. Адміністративного тиску також не помітив.

— Кажуть, представлені на виставці книги потім можна буде купити в київських магазинах...

— Можливо, хоча це вирішуватиме радник з культурних питань пан Дезюс. Якщо їх захочуть купити бібліотеки університетів, наукові, національна, думаю, перепон не буде. Чув також, що цього року у Києві має відкритися приватна бібліотека, яка також замовила книги з салону. Але нас більше цікавлять зв'язки з видавцями. Звичайно, французькі книги дуже дорогі. Навіть виданий великим тиражем один примірник коштує 15—20 доларів. Для вас — це місячна зарплата. І міністерство культури Франції, розуміючи економічні проблеми вашої держави, вирішило фінансово допомогти у перекладі французьких видань українською мовою, сприяти двосторонньому культурному обміну. Слід сказати, що довгий час у сприйнятті французів Україна була, великою рівнинного сільськогосподарського спрямування, житницею Росії. А щодо культури: ми бачили і чули тільки танці й пісні. І практично нічого не знали про українську літературу. Думаю, це той напрям, який слід розвивати з допомогою посольства.

— Пане Франконі, банальне запитання: чи має генеральний секретар Франс Едісьйон час, щоб ... читати книги?

— Це дуже складно. Щороку у Франції видають 35 тисяч найменувань книг. 25 тисяч — цілком нові видання. Я читаю тільки ті (перепрошую, деякі з тих), про які пишуть в газетах, говорять на телебаченні, рад... Перед від'їздом до України прочитав надзвичайно цікаву книгу про нашого колишнього прем'єр-міністра пана Береговуа, вашого земляка.

— Дякую за розмову, щасливих Вам салонів.

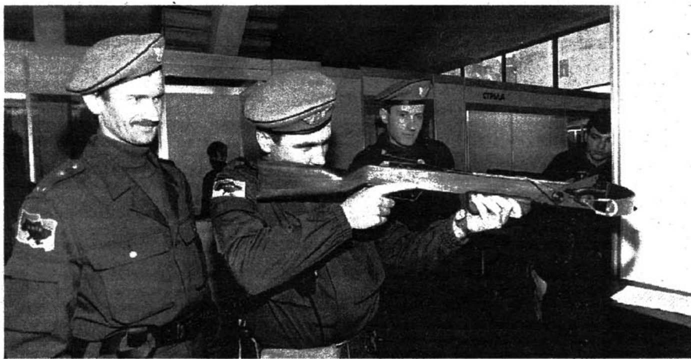
Розмову вела Наталя ФІЛІПЧУК.

БРОНЕЖИЛЕТ, СУПУТНИК РУШНИЦІ

18 січня у Києві в Торгово-промисловій палаті відкрилася міжнародна виставка-продаж «Зброя-94». Тут широко представлено гладкоствольну та нарізну мисливську зброю провідних фірм Німеччини, Австрії, Чехії, Росії та України, набої, спортивну зброю супутні товари та засоби самозахисту. Всі виставлені зразки можна придбати через магазини фірми «Сапсан». Організатори виставки — МВС, Міністерство машинобудування, ВПК та конверсії України та фірма «Сапсан».

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Реалії

Історія потребує грошей

Рік тому на Волині було створено редакційно-видавничу групу «Реабілітовані історією», яку очолив кандидат історичних наук Микола Кучерепа. Вивчаючи численні матеріали в архівах Служби безпеки Волині, управління внутрішніх справ облдержадміністрації, облдержархіві, працівники цієї групи встановили, що за роки радянської влади на Волині безневинно потерпіло до 200 тисяч чоловік. На основі досліджень підготовлено до друку матеріали про репресії з боку НКВС щодо волинян у 1939-1941 роках і збірник документів про українсько-польські відносини у 1920-1930 роках. Щоб видати ці книги, потрібно не менше 200 мільйонів карбованців. Таких коштів редакційно-видавнича група не має. Невже так і не знатимемо справжньої історії краю?

Богдан БЕРЕКЕТА.
Волинська область.

Усе краще — дітям...

Цей крилатий вислів, який нині використовується здебільшого з саркастичним підтекстом, у даному випадку можна сприймати за чисту монету. Бо й справді, щойно місто зробило чудовий подарунок своїм юним мешканцям: здано в експлуатацію Палац дітей та юнацтва. Щоправда спочатку планували звести його на території дитячого парку «Казка». Але далі забитих кілька років тому паль під фундамент справа не пішла. Зате ударними темпами велося будівництво респектабельного Будинку політосвіти обкому КПУ. У ньому й розмістився відтепер Центр дозвілля учнівської молоді.

Віталій МАКСЮТЕНКО.
Суми.

Інститут в інституті

На базі Луганського педагогічного інституту на громадських засадах засновано інститут Бориса Грінченка. Видний український письменник, лексикограф, педагог тривалий час учителював у селі Олексіївка нині Перевальського району Луганської області. У пединституті вивченню творчої спадщини Бориса Грінченка завжди надавали великої уваги. Тепер його поставлено на солідну основу. Очолив громадський інститут відомий у краї етнограф, грінченкознавець, заступник голови облдержадміністрації Юрій Єненко.

Анатолій КОБЕЛЬНЮК.
Луганськ.

Міні-футбол

На честь ювілею

У Львові розпочався міжнародний турнір з міні-футболу «Різдвяні ігрища», присвячений 100-річчю українського футболу.

Ці змагання організовані Асоціацією міні-футболу України (президент Геннадій Лисенчук) та футбольним клубом «Україна» Львівського університету.

Організатори запросили до участі команди Нідерландів, Німеччини, Франції, Польщі, Білорусі, Росії та України. Змагання проходять за міжнародними правилами. Переможці та призери, найкращі за амплуа, отримають кубки, медалі, цінні подарунки.

Турнір завершиться в неділю.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Кримінал

ПОКРОВИТЕЛІ НЕ ДОПОМОГЛИ

За повідомленням прес-служби Чернігівської СБУ, перші шестеро контрабандистів, затриманих і викритих внаслідок розшукових дій співробітників Служби безпеки на північному кордоні України протягом листопада—січня, позбавлені волі на 3—5 років. Серед них — і героїня матеріалу «Смерть Івана Васильовича» («ГУ», 23 жовтня 1993 р.), директор малого підприємства «Відродження» Лідія Нагорна, яка, використовуючи покровительство можновладців, намагалася незаконно вивезти до Білорусі велику партію товару.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігівська область.

Влада і реформи

ВІДГУКНИСЯ, ГОСПОДАРЮ!

Складні й неоднозначні процеси відбуваються у сільському господарстві. Не безболісно йде реорганізація колективних господарств, поділ основних засобів.

Івано-Франківщина — одна з небагатьох областей України, де найнижча забезпеченість сільськогосподарськими угіддями на душу населення: на одного мешканця припадає 0,44 га сільськогосподарських угідь і 0,29 га ріллі (0,80 і 0,64 гектара по Україні). А в гірських і високогірських селах ситуація ще складніша.

Нелегко газдувати на цих землях нашим краянам. Саме життя змусило аграрників піти на реформування сільського господарства. Боляче вдарила по цій галузі цінова політика, яка проводилася до недавнього часу. Отож у прикарпатському селі почали вироджуватися господарі. Газда — не тільки і не так великий гонор, як великий обов'язок. Саме на них споконвіку тримається село. Колгоспна форма організації сільськогосподарського виробництва не рятувала ситуації, бо її примусово насадили на наших землях.

По-різному довелося шукати шляхів для виправлення ситуації. З одного боку, почали відроджувати фермерський рух, але скоро побачили, що на сьогодні фермер не зможе поки що конкурувати з колективним господарством. Йому самому потрібна допомога технікою, порадою кваліфікованих спеціалістів. «Де ж вихід?» - запитаєте.

Прийшли до висновку, що за цих складних умов оптимальна така організація праці, де кожен має власну частку майна, відповідний наділ землі, що стимулює бажання сумлінно працювати. З цією метою провели паювання майна.

У ході паювання відбулася реорганізація самих колективних господарств. На їх основі в області утворилося 216 селянських спілок, 10 акціонерних сільськогосподарських товариств, 32 колективні сільськогосподарські підприємства, 2 сільськогосподарські кооперативи, 3 асоціації, спілка орендарів. Кожен знає: хочеш — працюй в акціонерному товаристві чи спілці, а ні — можеш взяти свій пай і відділитися для ведення самостійного господарства. Але якщо погано працюєш, можуть і виключити з товариства. Такі випадки вже мають місце на Прикарпатті.

Хочу зауважити, що органи виконавчої влади сприяли розвиткові усіх форм власності на селі. Це не просто данина моді, а необхідність конкретного кроку до ринку. Разом з тим є всі підстави стверджувати, що обрана нами аграрна політика з орієнтацією на розвиток усіх форм власності на селі в основному виправдана.

Реалізація програми земельної реформи і приватизації землі привела до деяких змін у розподілі сільськогосподарського виробництва, зокрема в тваринництві. Так, на 8,9 відсотка зменшилося корів у колективних господарствах, зате в приватному секторі зросло на 5,8 відсотка. А разом по області, якщо порівняти з минулим роком, збільшилося корів на 1,4 відсотка. Цього року вдалося здолати падіння обсягів закупівлі молока. За 10 місяців його продано на 4,3 відсотка більше, ніж торік.

В оптимальні строки проведено польові роботи, в переважній більшості районів вдалося подолати відставання з продуктивності громадського тваринництва.

Земельну реформу в області розпочали ще в 1990 році, внаслідок чого сільськогосподарських угідь у користуванні населення збільшилося майже вдвічі. На одну сільську сім'ю тепер припадає 0,72 га, а разом із сінокосами і пасовищами — 1,07 га.

Проте під час проведення земельної реформи ми помітили ряд недоречностей. Наприклад, не провівши як слід інвентаризації землі в громадян, почали давати товарні землі під присадиби. В підсумку окремі мешканці одержали до двох гектарів землі, інші — в кілька разів менше. Багато залежало від суб'єктивного чинника, насамперед, як до громадянина ставиться керівництво сільської Ради.

Нерідко під присадибні ділянки забирали, в тім числі й під будівництво житлових будинків, високопродуктивні орні землі, осушені гончарним дренажем. Це в окремих випадках призвело до порушення сівозмін. Наприклад, у колишньому господарстві «Україна» Надвірнянського району було вилучено 150 га осушених земель гончарним дренажем. Тепер їх ніхто не доглядає, землі замулюються, і через кілька років осушувальна система вийде з ладу. Під будівництво житлових будинків у селі Підпечарах Тисменицького району виділено понад 50 га земель, теж осушених гончарним дренажем. Практично весь дренаж зруйновано, а під час дощів ці ділянки з часом перетворяться в болото, яке треба осушувати заново.

Або ось таке. Великі розміри присадибних земель, що є в користуванні громадян, не можуть дати віддачу через брак знарядь праці. Тому близько 50 відсотків орних земель зайнято травами, в основному природного походження. Досвід доводить, що присадибна ділянка має бути в межах 0,30—0,60 га на селянський двір (сім'ю) залежно від кількості її членів. Тому роздавання землі понад ці норми значно зменшує продуктивні угіддя в господарствах, виробництво сільськогосподарської продукції.

Передавання сінокосів і пасовищ для громадських потреб (102,5 тис. га) в окремих випадках призвело до їх нераціонального використання.

В області в середньому на сільський двір передано 0,43 га сінокосів. З одного боку, ми зробили добру справу, з другого — бачимо, що ці угіддя використовують не завжди ефективно. Не провадять агротехнічні заходи (вапнування, внесення добрив), внаслідок чого вони заростають чагарниками, забур'янюються, можуть поступово перетворитися у пустирі, толоки. Тому працюємо над тим, як забезпечити належний догляд для випасу власної худоби селян і підвищити потрібну віддачу цих земель. На нашу думку, розв'язання проблеми могли б узяти на себе кооперативи чи асоціації.

Вважаємо, що земельну реформу треба здійснювати під безпосереднім керівництвом державної служби, і не нижче від районної ланки, яка цілком відповідала б не лише за роздавання землі, а й за виробництво сільськогосподарської продукції. Має стати нормою, щоб сільський господар, котрий одержав землю, задовольняючи власні потреби, частину виробленої продукції обов'язково продавав державі. Більший земельний наділ слід надавати тим, хто дбає про інтереси країни, і вживати дійових заходів до тих, хто про це забуває.

В області розроблено і прийнято сесією обласної Ради народних депутатів програму земельної реформи та приватизації землі на 1993 —1995 роки. Зрозуміло, що передавання землі у власність — справа нелегка. Тому інвентаризуємо всі присадибні ділянки. Це вже зроблено на 90 відсотків. У межах населених пунктів приступили до другого етапу — передавання земель у власність. Сподіваємося, що закріплення земель за громадянами буде виконано.

Накреслили також і конкретні заходи щодо земель сільськогосподарського виробництва, де треба виробляти товарну продукцію. Визначили резервний фонд: землі, які передаються фермерам, землі запасу і ті, що залишаються у державній власності, а також землі запасу для присадиб, розвитку міст, селищ і сіл, колективних садів та городів.

Як ітиме далі приватизація? Земельний кодекс України передбачає, що кожний громадянин, котрий має право на середню земельну частку, може вийти з колективного господарства і самостійно вести товарне виробництво. Цей механізм закладено і до нашої обласної програми. Сьогодні провадимо підготовчі роботи, визначаємо землі, що приватизуватимуться, а також середні земельні частки для всіх громадян, які мають на це право. Тобто створюємо умови, де кожний громадянин матиме можливість визначитися, яку форму господарювання вибрати. Разом з тим у міру можливостей намагатимемося не роздрібнювати земельні масиви, бо це призведе до великих втрат.

Який же висновок з усього сказаного? На моє переконання, доки земля не стане товаром, ми не зможемо виховати повноцінного її господаря, який з покоління в покоління передавав би свої знання, досвід, дбайливо ставився до неї. І якщо ми досягнемо, що кожна сотка землі матиме справжнього господаря, не доведеться говорити про дефіцит продовольчих товарів.

Василь ПАВЛИК,
представник Президента України в Івано-Франківській області.

У партіях і рухах

МБР: чи є за ним майбутнє?

Поява Міжрегіонального блоку реформ «Гриньов—Кучма» (МБР) напередодні виборів до українського парламенту навряд чи може розцінюватися як несподіваний крок опальних політиків. Не було сумнівів, що, втративши священний Олімп приблизно за однакових умов, радикал Гриньов і консерватор Кучма об'єднають свої зусилля і використають шанс у час «Ч» повернутися у велику політику, опираючись на політичні сили південносхідних областей України.

За повідомленням керівника прес-служби оргкомітету МБР В.Шейка, 21 — 22 січня відбудеться перша конференція блоку, на якій передбачають прийняти ряд програмних документів та політичних заяв. Пізніше такі конференції намічено провести у Києві, Дніпропетровську або в одному з інших обласних центрів Лівобережжя, що лише підтверджує прагнення ініціаторів МБР бути послідовними в орієнтації на південносхідний та центральний регіони України.

— Вихід на політичну арену України Міжрегіонального блоку реформ «Гриньов — Кучма» — подія неординарна і неоднозначна, — сказав на початку нашої розмови харківський політолог АТ «Українські інформаційні системи» Євген Кисельов. — Союз реформаторського крила державно-управлінської еліти (так званої партії влади), представлена в блоці Українською спілкою промисловців і підприємців, та ліберально- центристської «Нової України» створює серйозну конкуренцію на майбутніх виборах нинішній президентській вертикалі. Неважко прогнозувати, що виконавча влада не сприймає і не сприйме рух МБР, спрямований зрештою на цілковите оновлення першого ешелону влади всіх трьох рівнів. У той же час опора на регіони, політична воля яких, безперечно, визначає ідеологію блоку, спричинить пожвавлений інтерес і позитивну реакцію як населення, так і політиків «другої хвилі». Президентська влада, в свою чергу, докладе максимум зусиль для замовчування конкретних кроків блоку на шляху до легітимної влади і вдасться до спроб його розколу.

— Які, на ваш погляд, суспільні групи, верстви населення зацікавлені в перемозі на виборах Міжрегіонального блоку реформ? Чи можна сьогодні серйозно говорити про його політичне майбутнє?

— Об'єднання під одним прапором двох таких різних політиків, як Володимир Гриньов і Леонід Кучма, може дати позитивний ефект на виборах — як психологічного, так і політичного характеру. Електорат великих промислових міст пов'язуватиме імена Кучми і кандидатів в депутати ВР, яких підтримує блок, з надією на встановлення елементарного порядку законним, конституційним шляхом.

— Незгуртованість центристських демократичних сил Росії напередодні виборів призвела до того, чого там зовсім не очікували, — появи в Державній думі одіозної, непрогнозованої фігури Жириновського і його прибічників...

— У нас такий розкол може призвести до перемоги соціалістів, після чого нинішніх центристів очікує незавидна роль учасників багаторічної дискусії на тему «хто винний?» Перемогу соціалістів з «почуттям глибокого внутрішнього задоволення» очікує вкрай розгніване «комуністично-демократичне» оточення Президента.

— Чи можна розраховувати на те, що на майбутніх виборах лідерам центристсько-демократичних партій вистачить політичної волі згуртуватися у єдиний блок?

— Прикро буде, якщо МБР «Гриньов — Кучма» не зуміє «домовитися» з партіями національно-демократичної орієнтації. Драматизувати зайве ситуацію в Україні, напевно, не варто. Але потрібно тверезо розуміти поточний момент, промовисто охарактеризований В.Чорноволом на останньому зібранні Всеукраїнського руху. Домовитися потрібно принаймні щодо двох речей. По-перше, що на перехідний період від тоталітаризму до демократії Україна має бути унітарною державою, але з широкою економічною і національно-культурною особливістю регіонів. А, по-друге, залишатися президентською державою. Якщо Міжрегіональному блокові реформ спільно з іншими партіями реформаторського напряму таке завдання буде під силу, претензії на фракцію у майбутньому парламенті можуть бути замінені реальними надіями на загальну перемогу здорового глузду заради України, заради її майбутнього.

Микола КОСИЙ.

Харків.

«Іскра» жевріє, але не гасне

В такому стані знаходиться колектив заводу апаратури зв'язку «Іскра» у Луцьку

Сім років тому на околиці Луцька почав будуватися новий великий завод, який невдовзі назвали «Іскра». Деякий час його спорудження, а точніше, яку продукцію тут вироблятимуть, тримали у великому секреті. Але люди дізнавалися, що в цехах підприємства мають виготовляти елементи спеціальної обчислювальної техніки для автоматичних систем зв'язку... Одне слово, щось тут мало було вироблятися для потреб космічної промисловості колишнього Союзу. Про важливість заводу можна було судити хоч би з того, що будівництво велося швидкими темпами, добре фінансувалось, кожен його працівник повинен був одержати квартиру... Але час вніс свої корективи. У 1990 році Москва раптово припинила фінансування, а з осені 1991 року недобудоване підприємство перейшло під юрисдикцію України. Сьогодні, як сказав директор заводу апаратури зв'язку «Іскра» Олександр Пудов, підприємство належить Мінмашпрому України. Ось так новий завод з незакінченим технологічним циклом, з недобудованими цехами потрапив в полосу економічної кризи. І від режимного підприємства, його суворої секретності нічого не залишилося. Але люди, чимало яких приїхало сюди, щоб працювати, поліпшити свої житлові проблеми, прижилися у Луцьку. Зневірені розрахувалися з роботи. Власне, завод залишився без перспективи. Ніхто не знав, яке в нього майбутнє. Та поволі колектив переглянув попередню програму заводу і, виходячи з можливостей, визначив новий напрям роботи. Розпочав випускати вироби, безпосередньо близькі до вже створених технологій на виробництві. Наприклад, обчислювальну техніку для шкіл. Але в умовах насичення ринку якісною зарубіжною продукцією вона не витримала конкуренції. Тоді підготували до випуску телефонні апарати «Спектр-203». Налагодили виробництво сигнальних пристроїв «Квартирний сторож», апаратів для ручного в'язання, бетонозмішувачів, деревообробних верстатів та ін.

— Ми розуміємо, що це не ті вироби, на які завод може розраховувати в перспективі, — ділився планами О. Пудов. — Але людей потрібно зайняти роботою, підтримати їх матеріально і морально.

В той же час наші провідні інженери - конструктори працювали над розробкою мікротелефонних капсул для телефонних апаратів, яких в Україні не виготовляли. І нам в короткий строк вдалося налагодити їх випуск. З початку нинішнього року виготовлено 92 тисячі штук таких капсул, їх охоче купують ті підприємства України, на яких виготовляють телефонні апарати. На свою продукцію маємо вже замовлення і з Росії. Є всі сподівання для того, що із мікротелефонними капсулами можемо вийти на широкий міжнародний ринок. Крім того, в цехах заводу йде підготовка до випуску багатофункціональних телефонних апаратів, автовідповідачів з електронною пам'яттю. Можливо, що виробництво подібної апаратури і стане головним в роботі колективу заводу. Але поки що — пошук.

Колектив заводу входить в перелік тих підприємств України, які згідно з постановою Кабінету міністрів України можуть залучати для розвитку виробництва іноземні інвестиції. Над цим тут теж сьогодні думають, встановлюють ділові контакти з деякими іноземними фірмами. І продовжують будувати завод, виробництво на якому почалося в незалежній Україні.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

Соціальний зріз

УСІ МИ — СПОЖИВАЧІ

Але що нам нерідко пропонують безчесні комерсанти

На минулій сесії Верховна Рада України внесла ряд змін і доповнень до Закону «Про захист прав споживачів». У зв'язку з цим кореспондент «Голосу України» зустрівся з головою Державного комітету України у справах захисту споживачів В.К. ЄРМАКОВИМ.

— Владиславе Кузьмичу, споживачам насамперед цікаво знати, що нового додано до Закону, який має їх захищати...

— Чинний досі закон прийнятий майже три роки тому. Він, безперечно, відіграв позитивну роль. Але за цей час у нашій країні сталося багато змін — в політиці, економіці, соціальній сфері. Україна стала суверенною державою, розпочалися процеси утвердження ринкових відносин, комерціалізація і приватизація у торгівлі, побуті...

Чинний закон майже оновлено. Якщо раніше він мав 18 статей, то в новому варіанті їх 26. Набагато розширено права споживачів, особливо того, що стосується якості товарів і послуг, дотримання виробниками гарантійних зобов'язань. Ми в комітеті намічаємо видати найближчим часом спеціальний коментар до оновленого Закону, щоб кожен громадянин України знав свої права як споживача.

Зазначу, що тепер оновленим Законом «Про захист прав споживачів», а також Законом «Про внесення змін і доповнень до Кодексу України про адміністративні правопорушення» державним органам надані широкі повноваження, щоби протидіяти зловживанням та шахрайству на споживчому ринку, карати винних. Тому принагідно прошу читачів «Голосу України» в разі неподобств у торгівлі і побутовому обслуговуванні звертатися до наших органів на місцях.

— Закінчився 1993 рік. Які підсумки діяльності комітету? Що зроблено, щоб захистити громадян України за умов нашого вульгарного ринку?

— Скажу відверто, багато зусиль зосереджено на становленні й організації роботи комітету і його органів на місцях. Але дещо встигли зробити й для людей. За рік наші спеціалісти провели близько 56 тисяч контрольних перевірок, виявили понад 80 тисяч різних порушень у торгівлі і побутовому обслуговуванні населення. 800 справ на зловмисників передано слідчим, а близько 7 тисяч — державним органам для вжиття належних заходів. До адміністративної і дисциплінарної відповідальності притягнуто понад 29 тисяч службових осіб, на порушників законів накладено штрафи майже на 280 мільйонів карбованців. У торгівлі забраковано різної продукції більш як на 12,5 мільярда карбованців.

Це, так би мовити, гола статистика. А ось конкретні приклади. Наші спеціалісти були просто-таки шоковані, коли перевірили організацію харчування у дитячих закладах, школах, техучилищах і вузах Києва, Тернопільської, Рівненської і ряду інших областей. Як тут обкрадають, обдурюють дітей та молодь! Перевіривши 40 овочевих магазинів Києва, встановили, що у 80 випадках зі 100 торговельні шахраї безсоромно обважують покупців. Так, у магазині № 1004 Дніпровського району, де завідувачка Г.Будницька, за контрольної закупівлі овочів на 25 тисяч карбованців сума обрахування становила 4 тисячі карбованців, а в комерціалізованому магазині «Зелений гай», який очолює Л.Онопрієнко, закупівля товару на 17 тисяч показала, що хапнули зайвих тисячу карбованців.

Викликає занепокоєння стан справ у виробництві і реалізації алкогольних напоїв. Майже кожна п'ята ліцензія на їх продаж видана з грубим порушенням законодавства. Спритні ділки часто-густо торгують спиртним, яке не відповідає стандартним вимогам. Тільки з цієї причини нами було заборонено продаж 500 декалітрів спирту малим підприємством «Прогрес» у Севастополі, забраковано понад 1,5 тисячі літрів лжеспирту на базі Свалявської райспоживспілки, вилучено з торгівлі у місті Кіровську Луганської області близько 3 тисяч декалітрів вина, 73,6 дал напою «Козацький», понад 70 дал спирту.

Про кричущі порушення прав споживачів люди пишуть нам скарги з усіх куточків України. За минулий рік таких скарг надійшло понад 10 тисяч, з них близько 9 тисяч вирішено на користь авторів листів.

— Владиславе Кузьмичу, свого часу ви розповідали в «Голосі України», як закордонні фірми нерідко намагалися збути нам неякісний товар. Як справа стоїть нині?

— І сьогодні в Україну надходить багато імпортних товарів низької якості, особливо продовольчих. І з близького, і з далекого зарубіжжя. Відверто кажучи, це стало масовим явищем. Ось один з прикладів: Українське телебачення неодноразово рекламувало розчинну каву «Квін» буцімто з Еквадору. А насправді це виявився сфальсифікований напій з вмістом кофеїну в 9 — 14 разів меншим за норму. Та ще й з чималим вмістом високотоксичних пестицидів. А закупили 195 тисяч банок цієї кави-отрути не в Еквадорі, а в сусідній Польщі й пригощали нею наших громадян комерційні фірми «Атлас ЛТД» і «Кава-сервіс».

Дуже часто під виглядом знаменитих єреванських коньяків безчесні комерсанти підсовують нашим споживачам каламутні саморобки та ще й за високу ціну. Ними торгують у Києві, Полтавській, Івано-Франківській, Одеській, ряді інших областей. Зокрема це коньяки «Праздничный», «Юбилейный», які донедавна реалізовували товариство з обмеженою відповідальністю «Венера», комерційна фірма «Сокіл-1», численні кіоскери-приватники.

Як боротися з цим злом? Відповідь дає оновлений Закон «Про захист прав споживачів». У ньому є чітка вимога: віднині на товари, що їх завозять в Україну, обов'язково має бути документ якості. Без такого торгівля ними суворо заборонена.

— До редакції «Голосу України» надходить багато скарг на недоліки в побутовому обслуговуванні. Важко людям полагодити холодильник, телевізор, пральну машину...

— Так, це болюча проблема. Нещодавно наші спеціалісти провели цільову перевірку близько 1200 підприємств торгівлі й побуту, які покликані постачати побутову техніку і здійснювати її гарантійне обслуговування. Висновок можна зробити такий: система гарантій у цій справі нині повністю зруйнована. Судіть самі: лише за кілька місяців виявлено 197 тисяч телевізорів і холодильників, які не витримали гарантійного строку експлуатації. Ще й промислові підприємства всупереч чинному законодавству різко знизили виробництво запасних частин. Як наслідок, сьогодні в цілому в Україні не здійснюється гарантійний ремонт 77 відсотків телевізорів. З метою реанімації цієї системи в оновленому Законі «Про захист прав споживачів» передбачено, що виготівник складної побутової техніки повинен обов'язково забезпечувати технічне обслуговування і гарантійний ремонт власних виробів.

— Крім Державного комітету в Україні є громадські організації захисту прав споживачів. Чи співробітничаєте ви з ними, щоб спільними зусиллями долати зло?

— Так, громадських організацій багато. Частина з них об'єднана в Українську асоціацію, інші діють самостійно. Ми як представники держави вважаємо своїм обов'язком не лише сприяти їм, а й надавати допомогу. На моє глибоке переконання, забезпечити цивілізований захист споживачів можна лише спільними зусиллями держави й широкої громадськості. Тому й намагаємося залучити до цієї справи Раду ветеранів України, Дитячий фонд, «Союз-Чорнобиль», Спілку жінок, засоби масової інформації тощо. Прагнемо зміцнювати ділові зв'язки з Українським і міжнародним фондами якості, з Українською асоціацією якості, з Українською асоціацією споживачів.

На закінчення хочу ще раз наголосити: оновлений Закон «Про захист прав споживачів» надає і представникам держави, і громадськості високі повноваження, створює нові можливості плідно захищати права й інтереси громадян України за умов переходу до ринку. Тож до спільної праці!

Бесіду вів Володимир ЧЕРКАС.

Фотофакт

Будьте здорові, бабусі, живіте багато!

Чи думали-гадали колись оці жіночки з Миколаївщини, що на схилі літ їм випаде разом жити, щодня чаювати за одним столом? У наш скрутний час довелося.

Мешкають вони тепер переважно не дома, а в щойно організованому денному відділенні Південноукраїнського міського територіального центру з обслуговування пенсіонерів та інвалідів. Створено це благодійне відділення на кошти трудового колективу виробничого об'єднання «Південноукраїнська АЕС» та ряду місцевих громадських організацій. У дбайливо відремонтованому гуртожитку для малозабезпечених літніх людей обладнали затишні спальні кімнати на два ліжка кожну, кімнату відпочинку, медичний кабінет, простору їдальню, в якій організували триразове безплатне харчування.

Бабусі задоволені. Всюди б так!

Фото Олександра КРЕМКА (Укрінформ).

Запитуєте — відповідаємо

Податки — до бюджету сільрад

Як зараховується до бюджетів сільських Рад прибутковий податок, утриманий з доходів сільських мешканців, які працюють на підприємствах, розташованих у міській зоні?

Добрянська сільська Рада Львівської області.

На запитання відповідає начальник Управління фінансів агропромислового комплексу і охорони природи Міністерства фінансів України Г. АНТОНЬЄВ.

Згідно зі ст.23 Закону України «Про внесення змін і доповнень до Закону Української РСР «Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві України» промислові та інші підприємства й організації, розташовані у міській зоні, перераховують утриманий прибутковий податок з доходів працівників, які проживають у сільській місцевості, до бюджетів відповідних сільських Рад.

Ради базового рівня щорічно складають список працівників, котрі проживають на селі, а працюють у місті, і подають їх до відповідних підприємств. Служби підприємств та організацій на підставі одержаних даних щомісяця протягом 3 днів з дня нарахування податку перераховують його на поточний рахунок сільської Ради.

Суми прибуткового податку з доходів працівників — сільських мешканців враховують під час затвердження нормативів регулювання бюджетів базового рівня.

Закарпатський акціонерний комерційний банк «ЛІСБАНК»

Інформація
про четвертий випуск акцій

А. Характеристика емітента

Закарпатський акціонерний комерційний банк «Лісбанк» створений на основі Закарпатського комерційного банку розвитку лісового комплексу, заснованого 28 березня 1989 року та зареєстрованого колишнім Держбанком СРСР 10 травня 1989 року, реєстраційний номер — 90. Перереєстрований у Національному банку України 4 жовтня 1991 року під номером 14.

Адреса «Лісбанку»: **294000, Закарпатська область, м. Ужгород, вул. А. Волошина, 52.**

Операції «Лісбанку»

«Лісбанк» відповідно до діючого законодавства, міжнародної банківської практики і на основі договорів, укладених з клієнтами, провадить у національній та іноземній валюті такі операції:

— залучення вкладів (депозитів) і надання кредитів;
— розрахунки за дорученням клієнтів і банків-кореспондентів та їх касове обслуговування;
— відкриття і ведення рахунків клієнтів і банків-кореспондентів;
— фінансування капітальних вкладень за дорученням власників або розпорядників інвестованих коштів;
— випуск, купівлю, продаж і зберігання платіжних документів та інших цінних паперів (чеків, акредитивів, векселів, сертифікатів, акцій, облігацій та інших документів), інші операції з ними;
— видача поручительств, гарантій та інших зобов'язань за третіх осіб, що передбачають їх виконання у грошовій формі;
— придбання права вимоги з постачання товарів і надання послуг, прийняття ризику виконання таких вимог та інкасація цих вимог (факторинг і форфейтинг);
— лізинг;
— залучення й розміщення коштів і управління цінними паперами за дорученням клієнтів (трастові операції);
— надання консультаційних послуг;
— угоди на комісійній основі (брокерські операції);
— здійснення інших банківських операцій.

Загальний обсяг Статутного фонду на 30.12.1993 року становить 9.428.700.000 крб. Фактично оплачено — 9.428.700.000 крб. Статутний фонд складається із внесків акціонерів — юридичних та приватних осіб.

Б. Дані про четвертий випуск акцій Закарпатського акціонерного комерційного банку «Лісбанк»

Рішення про четвертий випуск акцій Закарпатського акціонерного комерційного банку «Лісбанк» прийняте 14.12.1993 року Радою банку, протокол номер 4. Загальний обсяг четвертого випуску акцій — **20.571.300.000 крб., що становить 205713 простих іменних акцій, номінальною вартістю по 100.000 крб. кожна.**

Передплата четвертого випуску акцій ЗАКБ «Лісбанк» розпочинається 15.02.1994 р., триватиме 6 місяців і закінчиться 15.08.1994 р.

Фінансові ресурси, залучені ЗАКБ «Лісбанк» за рахунок випуску акцій, будуть використані на цілі згідно з положеннями Статуту, зареєстрованого у Національному банку України.

Акціонери, котрі придбають акції «Лісбанку», мають право:

— брати участь в управлінні справами «Лісбанку» на зборах акціонерів та Раді банку;
— отримувати частину чистого прибутку від діяльності «Лісбанку» (дивіденди);
— отримувати інформацію про діяльність «Лісбанку».

У разі перевищення суми передплати акцій, оголошеної у цій інформації більш ніж на 1/3, рішення про її прийняття або відхилення приймає Рада банку. Якщо перевищення фактичної передплати менше або дорівнює 1/3 оголошеної суми, рішення з її прийняття або відхилення приймає Правління «Лісбанку».

Попередні випуски акцій «Лісбанку» зареєстровані у Міністерстві фінансів України і оплачені повністю у розмірі 9.428.700.000 крб. Перший, другий та третій випуски акцій Лісбанку складаються винятково з простих іменних акцій.

Станом на 01.01.1992 року їх проіндексовано в 10-кратному розмірі.

Дивіденди за акціями виплачують один раз на рік, за підсумками фінансового року, затвердженими зборами акціонерів, не пізніше як 1 квітня наступного року, за місцем розташування головного банку за адресою: Закарпатська область, м. Ужгород, вул. А. Волошина, 52.

Передплата акцій «Лісбанку» провадиться:
Ужгород, вул. А. Волошина, 52
Київ, вул. Народного Ополчення, 1
Львів, вул. Наукова, 7а
Сімферополь, вул. Київська, 73
Дніпропетровськ, вул. Карла Маркса, 71
Луганськ, вул. К. Лібкнехта, 71
Косів (Смодне), Івано-Франківська обл.
Харків, вул. Маршала Конєва, 13
Миколаїв, вул. Галини Петрової, 17
Кривий Ріг, вул. Ватутіна, 27
Івано-Франківськ, вул. Степана Бандери, 1
Коломия, вул. Січових стрільців, 12
Чернівці, вул. Гайдара, 3
Контактний телефон в м. Ужгород: 3-30-39.

КИЙ АВІА
Туристическое бюро

Отдых на побережье Адриатического моря, Сан-Бенедетто, Римини, Неаполь, Венеция, Сан-Марино, Рим, Флоренция, Пиза, Асколи Пичено, Лоретто

Неделя безоблачного счастья

Чартерный авиарейс Киев–Анкона(Италия)–Киев

Стоимость 395...670 долларов США
Скидки до 50%
40 кг бесплатного багажа

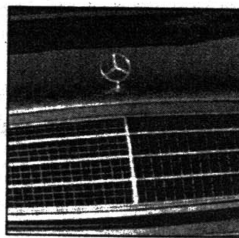
Киев-1
К. Маркса, 15
М. Житомирская, 7

тел.: (044) 274-99-26
225-41-65
факс (044) 229-65-33

Трастовая компания «PAREX BANK»
Новое поколение автомобилей «Мерседес»

Новейшие разработки в области автомобилестроения, дизайна и безопасности — в самых последних моделях класса «С»

Классик
Элегант
Спорт

Самые низкие цены на самые лучшие автомобили. Вы имеете возможность не только оценить и выбрать, но и испытать истинное наслаждение!

Цены от $25'000 до $32'000, в зависимости от комплектации. Автомобили со склада в Риге за БЕЗНАЛИЧНЫЕ украинские карбованцы.

(0132) 601386, 601576

ОРГАНИЗАЦИЯ

осуществляет поставку **рам лесопильных мод. УЛ-63.**

Форма оплаты: удобная для покупателя.

Доставка — по согласованию сторон.

Адрес: 252053, г. Киев-53, ул. Кудрявская, 8в, к.14, 15.

Тел.: (044) 212-11-29.

ВИРОБЛЯЄМО І ПРОДАЄМО

СЕЙФИ

1100х500х400, 600х500х400 та ін.

Вогнетривкі, прості та мисливські, а також індивідуальні (за бажанням замовника).

Наш телефон: (044) 544 - 42 - 02

Баранівський фарфоровий завод має можливість реалізувати фарфоровий посуд у необмеженій кількості.

Розрахунок — попередня оплата.

Телефон для довідок: 4-24-87.

Баранівка Житомирської обл.

Роз'яснюємо наші позиції

(Початок на 1-й стор.).

Питання інтеграції України в європейські економічні процеси, необхідність якнайшвидшого подолання штучної відірваності України від європейського та світового економічного простору обговорювалися на зустрічі з керівництвом Комісії Європейських Співтовариств.

Бесіди з заступником генерального секретаря НАТО фон Мольтке, співробітниками Міжнародного секретаріату та представниками країн — членів НАТО в Політичному комітеті цієї організації були присвячені участі України в програмі «Партнерство заради миру» та грунтовному роз'ясненню позиції України в питанні ядерного роззброєння.

У зустрічах також брали участь керівник служби Президента України з міжнародних питань А.Бутейко, посол України в державах Бенілюкс В.Василенко.

Ядерні хмари розвіялися

(Початок на 1-й стор.).

Наслідком цього стали напружені й дуже важливі переговори, після завершення яких зроблено заяву трьох президентів. Цей документ, вважає американський дипломат, має задовольнити депутатів української Верховної Ради. Адже в ньому гарантовано безпеку, суверенітет і територіальну цілісність України. Вона отримає компенсацію за ядерну зброю, а також економічну і технічну допомогу для знищення цієї зброї.

А найголовніше, підкреслив В.Міллер, те, що московська угода є важливим елементом зміцнення та розширення насамперед українсько-американських зв'язків у політиці, економіці, культурі. Без'ядерна Україна також отримуватиме набагато більшу допомогу від Заходу і міжнародних фінансових організацій для здійснення економічних реформ.

А якщо Росія, як вже траплялось, не дотримуватиме взятих на себе зобов'язань? Відповідаючи на це запитання, посол дав зрозуміти, що американська сторона як учасник домовленості стане гарантом її виконання. Кореспондент «ГУ» поцікавився, чому в заяві нема жодного слова про компенсацію Україні за тактичні ядерні ракети, вже вивезені до Росії. Про це, до речі, говорив Президент Б.Клінтон на прес-конференції у Борисполі. Пан Міллер з цього приводу зазначив, що положення тристоронньої заяви, де йдеться про компенсації Україні за ядерні матеріали, включає і тактичну зброю. (За нашою власною інформацією, деталі, що стосуються компенсації за тактичні ракети, ще обговорюються.)

Однак найбільше журналістів цікавило: що робитимуть Сполучені Штати, якщо депутати Верховної Ради не погодяться зняти свої застереження? «Ми працюватимемо далі», — лаконічно відповів американський посол. І все ж В.Міллер висловив сподівання, що українські парламентарії виважено і відповідально підійдуть до розв'язання цієї проблеми, підтримають тристоронню угоду.

Ігор ГРУЩКО.

Москва: два вектори у геополітичній площині

Панорама

Світова громадськість поступово опритомнює після шоку, викликаного результатами виборів до «першого, справді демократичного» російського парламенту. Успіх екстремістських сил, їхнє бажання «відсунути прикордонні стовпи не вглиб, а навпаки», черговий раз майстерно продемонстроване паном Жириновським під час його турне по Європі, змусили багатьох серйозно замислитися, як жити без глобальних потрясінь у цьому вразливому світі?

Уперше нинішнього століття Німеччина злякалася Росії і заговорила про російський фашизм. Саме з Берліна та Бонна чути гучніше від інших голоси антифашистів, які закликають аналізувати те, що відбувається на просторах колишнього СРСР. А що у Москві? Тут, схоже, також звикли до думки про спільне проживання на одному політичному та інших полях з панами жириновськими. Крайній екстремізм, що вихлюпнувся на московські вулиці на початку жовтня 1993 року, дістав закономірне продовження у висуненні на перші ролі лідерів певного напряму. І «демократи», «партократи», інші «крати», розкладені по поличках західними журналістами, стрімголов кинулися шукати вихdu з ситуації. Вони різні, часто взаємовиключні.

Заклики «відродити велич єдиної і неподільної» Русі, що пролунали влітку на баркашовських та макашовських зібраннях, набули привабливішого зовнішнього вигляду і стають важливими в зовнішньополітичних зусиллях Кремля. Ось і від Президента, прем'єра чути жорсткі нотки про «захист російськомовного населення». Ось уже й офіційні мас медіа говорять про «відродження величі». Водночас приймають документи, що наочно показують одвічність древнього принципу: «Що дозволено Юпітерові, не дозволено бику». Папери ці — не макашовсько-баркашовська писанина, а укази першої особи великої держави. Наприклад, про найняття іноземної робочої сили, про контроль за процесом міграції, про податки з фізичних осіб за ввезення-вивезення товару. За безневинними назвами — жорсткий зміст.

Якщо ви відмовилися від російського громадянства, але залишилися працювати, скажімо, в своєму ж московському НДІ, цей самий НДІ зобов'язаний платити за вас щомісяця кругленьку суму. Ні, Президент вас не звільнятиме з роботи. Сам. А НДІ? Уже вкотре як не згадати рішення московського мера Лужкова про «реєстрацію», що викликало лавину подібних у інших регіонах. Ні, це не найвища кремлівська влада таке прийняла. Президент на це рішення взагалі уваги не звернув. Йому, звісно, нема діла, скажімо, до власкора українського телебачення, який працює в московському корпункті, дружину якого мало не приводом тягнуть по інстанціях і змушують платити за право працювати стільки, скільки сам власкор у Москві заробити не може.

Усі ці часткові спонукають до висновку: Росія цього року прагнутиме продемонструвати своїм колишнім партнерам по СРСР, що саме вона є головною в новій геополітичній реальності на просторах колишньої імперії. Проте не будемо занадто суворо дорікати їй за це: північний сусід, справді, велика держава, з якою доводиться рахуватися всім. Питання лише в тім, якими засобами доводитиметься ця велич. Отут і спадають на думку різні вектори зовнішньої політики. Який із них переважить? Подаючи іншим приклад рішучих економічних реформ, росіяни можуть зажити шани й поваги у сусідів. Якщо переважить саме такий вектор, не буде побоювань і у Німеччини, і в інших країн щодо Росії. А успіх Жириновського невдовзі стане лише приводом для роздумів істориків та глузувань сатириків.

Та не дай Боже, якщо головними стануть «боротьба за дотримання прав російськомовних», пошук винуватців у невдачах поза межами РФ, прагнення потурати крайнім, реакційним силам, які намагаються посіяти чвари на величезних російських просторах і прийти на цій хвилі до вершини влади. Залишається сподіватися на краще, покладати надії на розум політиків.

Петро ПАНАСЕНКО.
Москва.

На зв'язку Софія

На прикладі Македонії можна повчитися

Болгарський політолог Красимир Узунов довгий час перебував у Македонії. Результатом його відрядження стала книга «Стрибок по той бік дзеркала», в якій він досліджує процеси, що відбувалися в цій країні протягом 1990—1992 років. Про проблеми Македонії, її відносини із сусідніми країнами та інтереси України в цьому регіоні з ним бесідує наш кореспондент в Софії.

— Що нині характерне для ситуації в Македонії?

— Після перших демократичних виборів, які відбулися восени 1990 року, там нічого не змінилося. В македонському парламенті представлені соціал-демократи (колишні комуністи), Демократична партія македонської національної єдності (ДПМНЄ), представників якої чомусь називають націоналістами, та дві албанські партії — Партія прогресу й Народно-демократична партія. Уряд прем'єра Бранко Церванковського підтримує Соціал-демократичний союз.

Македонія перебуває під дуже сильним сербським впливом. Там є кілька просербських партій. Вони, між іншим, оголосили деякі македонські райони сербськими. Проте Белград навряд чи повернеться до Македонії за допомогою сили. Найімовірніше, що скопські можновладці самі запросять їх.

— Вважають, що Косово в Сербії та Македонія — вибухонебезпечні райони на Балканах. Якою мірою албанський чинник загрозливий у Македонії?

— Албанці мають дуже високу народжуваність — 32 на 1000 чоловік (для порівняння, в Болгарії — 0 на 1000). Тож через півстоліття їх буде 50 мільйонів. Цей чинник, албанський, стане небезпечним у разі, якщо в ньому переважать екстремістські тенденції. І такі ознаки вже є, зокрема, в Македонії. Тамтешні албанців, наприклад, не задовольняє те, що вони мають в уряді п'ять міністрів. Декотрі їхні лідери пропонують внести зміни до Конституції і зробити країну конфедерацією двох народів — македонського і албанського, запровадити албанську мову як другу державну мову тощо. Якщо вибухне сербська область Косово, де проживають переважно албанці, напруження пошириться і на Західну Македонію, яка також майже албанська.

— Тобто з Македонії може розпочатися чергова балканська війна?

— Так, незалежно від того, що нині там розташований контингент «голубих касок». Ще в 30-х роках лідер македонського визвольного руху Іван Михайлов-Ванче, який помер кілька років тому в Польщі, писав: «Мир у світі неможливий без миру в Європі, мир в Європі неможливий без миру на Балканах, мир на Балканах неможливий без миру в Македонії». І він мав рацію. Бо немає іншої балканської країни, де перетиналися б інтереси стількох держав — Болгарії, Сербії, Греції, Албанії, Туреччини, а також сил, які стоять за ними.

— На ваш погляд, які інтереси України в Македонії?

— Насамперед економічні. Ця країна багата на боксити, славиться вином, тютюном, сільгосппродукцією. Шкода тільки, що Україна не підтримує активних відносин з Македонією — політичних, дипломатичних, торгових, хоча офіційно Київ визнав цю країну. До речі, на тих процесах, що відбуваються в Македонії, українці могли б повчитися.

Василь ЖУКІВСЬКИЙ.

Фотофакт

Старійшини двох супротивних кланів Сомалі підписали днями в Могадішо мирну угоду і запропонували лідерам двох воюючих угруповань генералу Мохамеду Фараху Айдиду і тимчасовому президенту країни Алі Махді Мохамеду наслідувати їх приклад. Досягнуті домовленості стануть, на думку організатора зустрічей духовного лідера обох кланів імама Омара, початком мирного процесу. Генерал Айдид після ради старійшин заявив, що він також хоче, щоб на його батьківщині запанував мир, проте виступає проти перебування на території країни чужоземних військ. У Могадішо тим часом відбулися демонстрації на підтримку Айдида (на фото). Місцеве населення не задоволене діями «голубих касок», які намагаються розброювити ворогуючі сомалійські угруповання із застосування зброї, що часто призводить до загибелі сомалійців.

Подробиці

Сліди кривавих подій

На вимогу народного депутата, голови опозиційної Партії національної незалежності Азербайджану Е.Мамедова відбулося парламентське слухання з приводу знайдених 21 грудня поблизу Баку людських останків. Е.Мамедов стверджував, що знайдені кістки належать жертвам кривавої різанини мирного населення в столиці Азербайджану. Різанини, що її вчинили 20 січня 1990 року підрозділи Радянської Армії. Тоді загинули сотні людей, у тому числі жінки, старики й діти. Досі невідома доля 11 чоловік, які пропали безвісти. З цього питання виступили міністри національної безпеки та внутрішніх справ. За словами глави МВС, останки належать групі з 20 чоловік. Частину з них вдалося відновити й відправити на експертизу. Парламент республіки доручив міністрові внутрішніх справ наприкінці січня, до четвертих роковин трагічних подій, подати офіційний висновок експертизи.

Ровшан АЛІЄВ.
Баку.

ГОЛОС УКРАЇНИ

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Газета виходить з 1 січня 1991 року

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о.заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУЩКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
♦ Рукописи не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0311012.

Газету набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».